

SITURI ȘI PUNCTE ARHEOLOGICE DIN JUDEȚUL GALAȚI

Costel ILIE, Mircea NICU

Mărturii materiale privitoare la succesiunea comunităților omenești, care au trăit în diferite etape istorice pe aceste locuri, au fost descoperite pe întreg teritoriul județului Galați, ele fiind permanent semnalate în diverse lucrări cu caracter general și de specialitate sau de către locuitorii diferitelor localități.

Primele semnalări, care mărturisesc existența unor vestigii vizibile, ne parvin de la Miron Costin și Dimitrie Cantemir care pomenesc în scrierile lor de ruinele castrului roman de la Tirighina - Bărboși. Acestor însemnări li se adaugă activitatea de pionierat a lui Gh. Săulescu, fost profesor la Academia Mihăileană, care în 1837 completa cunoștințele referitoare la monumentul de la Bărboși.

În deceniile nouă și zece din secolul al XIX-lea C. Schuchardt aduce elemente noi privitoare la Bărboși, dar mai cu seamă la traseul valului din Moldova de Jos, ca element de apărare existent în epoca romană, contribuind în același timp, prin cercetările de suprafață, la identificarea a numeroase puncte arheologice pe teritoriul fostelor județe Tecuci și Covurlui.

Activitatea laborioasă depusă de Vasile Pârvan la începutul secolului al XX-lea, în domeniul științei arheologice, pune bazele cercetărilor sistematice în siturile de la Tirighina-Bărboși și în antica Piroboridava, cetate geto-dacică situată pe malul Siretului la Poiana (comuna Nicorești). Cercetările de la Bărboși au fost continuate de profesorul Gheorghe Ștefan în perioada anilor 1935-1936, iar la Poiana de profesorul Radu Vulpe. În aceeași perioadă profesorul C. Solomon, a întreprins numeroase periegeze prin fostul județ Tecuci, ocazii cu care a identificat puncte arheologice și a adunat material necesar înființării Muzeului de Istorie din Tecuci, iar Mircea

Petrescu-Dâmbovița a publicat răspunsurile la chestionarul arheologic întocmit de Alexandru Odobescu, pentru județul Covurlui și a localizat situri din neolitic, epoca bronzului și a fierului, precum și stațiunile eneolitice de la Foltești și Stoicani.

În a doua jumătate a secolului al XX-lea, cercetările arheologice au luat o amploare deosebită. Paralel cu cercetările sistematice în stațiunile cunoscute Poiana, Bărboși, colectivele științifice ale șantierelor respective, au efectuat numeroase cercetări de teren, reușind să îmbogățească harta arheologică a județului cu numeroase puncte arheologice.

În zona de nord-vest a județului, A.C. Florescu, Mircea Nicu, Stela Țau, C. Tarază, V. Palade, Constantin Florea, I. Basoc, Ion T. Sion, au efectuat cercetări sistematice și perieghetice, identificându-se numeroase zone de interes arheologic cu urme de locuire din diferite epoci istorice.

La cunoașterea epocilor preistorice s-au adăugat elemente noi prin identificarea unor așezări umane din paleolitic în special prin cercetările întreprinse de Mihalache Brudiu în stațiunile de la Berești, Băneasa, Suceveni, Țepu și altele. Același cercetător a contribuit la clarificarea unor aspecte din epoci mai recente în special perioada geto-dacică și cea daco-romană. Pentru această ultimă perioadă menționată cercetătorii N. Gostar, Silvu Sanie, Ion T. Dragomir, Radu Vulpe au continuat cercetările în așezările de la Bărboși și Poiana, aducând numeroase clarificări privitoare la locuirea în cele două stațiuni.

Cercetările efectuate de către Ion T. Dragomir, Dan Gh. Teodor, Mircea D. Matei, Aneta Anghel, Dan Basarab Nanu și alții au clarificat numeroase aspecte privitoare la evoluția așezărilor umane din această zonă în perioada migrației diferitelor populații, în cea prefeudală și medievală.

Toate aceste cercetări au constituit subiectul a numeroase studii de specialitate și suportul documentar al prezentei lucrări care propune o succintă repertoriere a siturilor și descoperirilor arheologice din județul Galați, încercând astfel să suplینim absența unui repertoriu în acest domeniu. În lucrarea de față am căutat să cuprindem cât mai multe situri și puncte arheologice descoperite până în prezent, de la paleolitic până în

perioada secolului al XVIII-lea, având speranța că viitoarele cercetări de teren și sistematice vor adăuga și alte obiective într-un repertoriu al județului Galați.

Aldești, com. Berești-Meria

1. La punctul „Între Pâraie”, în partea de sud a satului, se află o așezare eneolitică de tip Stoicani-Aldeni¹.

2. În vatra satului au fost descoperite urme de locuire din epoca bronzului².

Balintești, com. Berești-Meria

În punctul Cioinagi, situat la 5 km sud de Berești, a fost cercetată o necropolă din epoca bronzului (cultura Monteoru)³.

Barcea

1. Așezare și necropolă, de tip Sântana de Mureș, din secolul al IV-lea d.Hr. Acest sit este situat în Barcea Nouă, pe malul Bârladului, punctul „Grădina de zarzavat”, la o distanță de 500 m vest de șoseaua Tecuci- Galați⁴.

2. La punctul „Siliște”, în marginea satului Podoleni spre Condrea, a fost descoperit un tezaur monetar din timpul lui Dabija Vodă, format din circa 900 de piese. Material inedit deținut de Muzeul Mixt Tecuci (în continuare: MMT).

---

¹ Ion T. Dragomir, *Considerații privind neoliticul și eneoliticul din sud-estul Moldovei*, în: „Danubius”, XIII-XIV, Muzeul de Istorie Galați, 1992, p.23-74; *Idem*, *Săpăturile arheologice de la Cavadinesti* (r. Berești, reg. Galați), în: „Materiale și cercetări arheologice” (în continuare: MCA), VI, Ed. Acad. Rom., București, 1960, p. 453-471; *Idem*, „MCA”, VI, 1961, p. 151-162.

² N. Zaharia, M. Petrescu- Dâmbovița, Em. Zaharia, *Așezări din Moldova de la paleolitic până în secolul al XVIII- lea*, București, 1970, p. 338.

³ Eugenia Zaharia, *Das Graberfeld von Balintești-Cioinagi und einige fragen der Bronzezeit in der Moldau*, în: “Dacia”, NS, VII, 1963, p. 139-176.

⁴ Silvia Teodor, Stela Țau, Mircea Nicu, *Necropola birituală din secolul al IV-lea de la Barcea, jud Galați*, în: „MCA”, XIV, 1980, p. 373-398; Stela Țau, Mircea Nicu, *Necropola din secolul al IV-lea de la Barcea*, în: „MCA”, XV, 1983, p. 415-429; *Idem*, *Săpăturile arheologice din necropola birituală din sec. IV d. Hr. de la Barcea, jud. Galați*, în: „MCA”, XVI, 1986, p. 172-180.

Bălăbănești

În această comună au fost descoperite materiale arheologice din paleolitic la punctul „Dealul Chiliei”⁵.

Băleni

1. În punctul „Rădui” a fost descoperit întâmplător cel mai important depozit de obiecte din bronz de pe teritoriul județului Galați⁶.

2. Așezări din secolul al IV-lea, la sud-vest de localitate, în punctul „Casa Radei” și pe imășul de pe „Coasta Buhociu”⁷.

3. Așezare din secolul al X-lea, în punctul „Izvorul Năstase Lupu”⁸.

4. Pe teritoriul localității sunt câțiva tumuli, situați la nord (movila „Călugărița”) și pe interfluviul dintre „Valea Veveriței” și „Valea Suhurluiului”, precum și urme ale valului lui Athanaric⁹.

Băneasa

1. Mărturii de locuire umană încă din epipaleolitic, în punctele „Fântâna lui Toader Bușilă” și „Fântâna Gemenii”¹⁰ și eneolitic (aspectul cultural Stoicani-Aldeni). Astfel de urme materiale s-au găsit și în curtea săteanului Mingireanu Toader¹¹.

2. În vatra satului au fost recoltate materiale arheologice diverse din epoca bronzului și a doua epocă a fierului.

⁵ M. Brudiu, *Așezările paleolitice gravettiene de la Puricani și Pleșa, județul Galați*, în: „Danubius”, IV, 1970, p.3; *Idem, Paleoliticul superior și epipaleoliticul din Moldova*, Biblioteca de Arheologie 2, seria complementaria, București, 1974, p. 131-134.

⁶ Ion T. Dragomir, *Un depozit de obiecte de bronz descoperit la Băleni, în sudul Moldovei*, în: „Danubius”, I, Galați, 1967, p. 89-106; *Idem, Le dépôt de l'âge du bronze tardif de Băleni*, în: „Inventaria archaeologica”, Roumania, fascicule, 4, Edition de l'Académie, Bucharest, 1967.

⁷ M. Brudiu, *Cercetări arheologice în zona Valului lui Athanaric*, în: “Danubius”, VIII-IX, Galați, 1979, p. 158.

⁸ *Idem, ibidem*, p. 158.

⁹ *Ibidem*, p. 158.

¹⁰ M. Brudiu, *Paleoliticul superior și epipaleoliticul din Moldova*, București, 1974, p. 171-174; *Idem, Primele descoperiri tardenoisienne din sud- estul Moldovei*, în: „SCIV”, tom 23, III, 1971, p. 373-374.

¹¹ Ion T. Dragomir, *Contribuții la cunoașterea aspectului cultural Stoicani-Aldeni (Săpăturile de la Lișcoteanca, județul Brăila și Băneasa județul Galați)*, în: “Danubius”, II-III, Galați, 1969, p.45-63; *Idem, Aspectul cultural Stoicani-Aldeni. Considerații asupra ceramicii*, în: “Danubius”, IV, Galați, 1970, p.123-131.

3. Necropolă datată în secolul al IV-lea situată la sud de confluența pâraielor Chineja și Băneasa, în grădinile unor locuitori, precum și urme medievale din secolele X-XII¹².

Bărboși, Galați

Pe promontoriul „Tirighina”, situat la 300m nord de gara CFR Bărboși, precum și pe versanții acestuia au fost făcute numeroase descoperiri arheologice. Primele cercetări de teren au fost întreprinse la Bărboși de către Gheorghe Săulescu, iar cercetările arheologice sistematice au fost inițiate de către Vasile Pârvan în 1912 și continuate de Gheorghe Ștefan în anii 1935-1936. Contribuții majore la cunoașterea așezării de la Tirighina-Bărboși au adus Nicolae Gostar, Ion T. Dragomir și Silviu Sanie.

1. Așezare și cetățuie geto-dacică din secolele II î. Hr.- II d. Hr.

2. Castellum de pământ și castrul roman, datate în secolele II-III d.Hr.

3. Așezare civilă daco-romană și necropolă romană, sec. II-III.¹³

¹² *Idem*, Contribuții la cunoașterea aspectului cultural Stoicani-Aldeni (Săpăturile de la Lișcoteanca, județul Brăila și Băneasa, județul Galați), în: „Danubius”, II-III, Galați, 1969, p.53; M. Brudiu, Descoperiri arheologice în județul Galați, în: „Danubius”, XIII-XIV, Galați, 1992, p.12.

¹³ Gh. Săulescu, *Descrierea istorico-geografică a cetății Caput Bovis (Capul Boului sau Ghertina) a cărui ruine să află în apropierea Galațiului*, Iași, 1837; V. Pârvan, *Castrul de la Poiana și drumul roman la Dunărea de Jos*, în: „Analele Academiei Române”, Memoriile secției istorie (în continuare: AARMSI), seria II, tom. 36, nr. 4, București, 1913, p. 114 și urm.; Gh. Ștefan, *Nouvelles découvertes dans le „castellum” romain de Bărboși (près de Galați)*, în: „Dacia”, V-VI, București, 1935-1936, p. 341-349; N. Gostar, *Săpăturile și sondajele de la Șendreni-Bărboși (r. Galați)*, în: „MCA”, VIII, 1962, p. 505-507; *Idem*, *Unitățile militare din castellum roman din Bărboși*, în: „Danubius”, I, Galați, 1967, p. 107 și urm.; *Idem*, *Cetăți dacice din Moldova*, 1969, p. 29; Ion T. Dragomir, *Descoperiri arheologice pe actualul teritoriu al Galațiului din cele mai vechi timpuri și până la întemeierea orașului*, în: „Danubius”, I, 1967, p.179-212; *Idem*, *Cavalerul trac de la Tirighina- Bărboși*, în: „Danubius”, II-III, 1969, p. 71-79; S. Sanie, *Medalioane și tipare romane descoperite la Tirighina-Bărboși*, în: „Danubius”, II-III, 1969, p. 81; *Idem*, *Civilizația romană la est de Carpați și romanitatea pe teritoriul Moldovei (sec. II î. Hr.- III d. Hr.)*, Ed. Junimea, Iași, 1981; *Idem*, *Cetățuia geto-dacică de la Bărboși*, în: „AM”, 11, 1987, p. 103-111 S. Sanie și Ion T. Dragomir, *Continuitatea locuirii dacice în castrul de la Bărboși-Galați*, în: „Danubius”, IV, 1970, p.135-140; M. Brudiu, *Descoperiri arheologice în județul Galați*, în: „Danubius”, XIII-XIV, 1992, p. 8.

Berești

1. Locuire paleolitică în punctul Dealul „Taberei”¹⁴.

2. Depuneri de materiale neolitice (cultura Cucuteni) la punctul „Bâzanu” situat la 2km est-nord-est de oraș, identificat în 1939 de către M.Petrescu-Dâmbovița și în punctul „Dealul Bulgarului” la nord-nord-est de oraș, la circa 250m de izvorul Chinejii (cercetare perieghetică și sistematică)¹⁵.

3. În punctul „Dealul Voineștilor”, situat la 2km vest de oraș, s-au descoperit urme de locuire din neolitic, epoca fierului și secolelor III-IV d.Hr. (cercetare perieghetică)¹⁶.

Berești-Meria

Urme de locuire din epoca bronzului, pe Valea Chinejii la 3 km sud de sat¹⁷. Resturi de locuire specifice secolelor III-IV d.Hr.¹⁸.

Brăhășești

1. Pe platoul de deasupra satului la 800 m. nord de sat, la locul numit „La Chilii”, pe un promontoriu larg cuprins între râpile chiliilor, în viile de pe locurile lui D. Pintilie și T. Vulpe, se află o stațiune din paleolitic și resturi arheologice aparținând mai multor epoci: neolitic, a doua epocă a fierului și epoca romană (perieghete: C. Solomon, 1931 și Colectivul arheologic Poiana, 1951); Material ceramic cu aceleași caracteristici se găsesc, după spusele localnicilor și la circa 1 km la nord, spre Toflea, în punctul „Locul lui Merescu”.

2. La 4 km sud de Brăhășești, la hotarul acestei comune cu teritoriul comunei Țepu, pe malul stâng al văii Bălăloaica (numită Puturoasa), cam la

¹⁴ M. Brudiu, Eugenia Popușoi, *Cercetări paleolitice din județul Vaslui*; M. Brudiu, *Paleoliticul*, p. 113-117.

¹⁵ M. Petrescu-Dâmbovița, *Călătorie de cercetare arheologică în județul Covurlui*, Extras din „Orizonturi”, III, 5-9, Galați, 1940; Ion T. Dragomir, *Săpături arheologice la Tg. Berești (r. Bujor, reg. Galați)*, în: „Danubius”, I, 1967, p. 41-60.

¹⁶ *Idem*, *Săpăturile arheologice din așezarea cucuteniană de la Berești „Dealul Bulgarului”, jud. Galați*, în: “MCA”, 1983; *Idem*, *Săpături arheologice la Tg. Berești (r. Bujoru, reg. Galați)*, în: “Danubius”, I, 1967, p. 49.

¹⁷ N. Zaharia, M. Petrescu-Dâmbovița, Em. Zaharia, *Așezări din Moldova de la paleolitic până în secolul al XVIII-lea*, București, 1970, p.350.

¹⁸ Ion T. Dragomir, *op.cit.*, p. 49.

1 km mai sus de confluența acestei văi cu valea Cernei, pe trei boturi de dealuri apropiate, între pâraie, colectivul arheologic Poiana - 1951 a constatat existența unei stațiuni cu resturi amestecate din neolitic și a doua epocă a fierului. Localnicii afirmă că cioburi similare s-ar găsi și pe Valea Cernei, la circa 1 km mai sus de confluența sa cu Valea Bălăloaicei, pe malul stâng. Recunoșterea colectivului arheologic Poiana - 1951 n-a constatat însă în acel loc decât foarte puține fragmente răslețe, din epoci recente.

3. La circa 1 km sud de Brăhășești, pe coasta de vest a văii Berheciului, pe o terasă de prundiș, se văd mai multe gropi de bordeie cărora localnicii le spun Gropile Tătăraști¹⁹;

4. Pe platoul de la nord-vest de sat, la circa 300 m nord de stațiunea de „La Chilizii” la locul numit „La Gherasim”, înainte de intrarea în „pădurea Merescu”, la vest de drumul Delenilor, dintre Brăhășești și Toflea, se află un segment de val numit Troian, căci pare a aparține valului din Moldova de Jos dintre Ploscuțeni și Stoicani (valul lui Athanaric). Urmele șanțului nu se văd clar (recunoașteri C. Schuchardt-1885 și Radu Vulpe-1951)²⁰.

5. Cetate dacică de pământ, la punctul „Cetățuia”, situată în capul dealului dintre Craioveni și Cosițeni, la confluența pâraielor Zeletin și Berheci. Lângă cetatea de la Brăhășești, la piciorul pantei de est se găsesc fragmente ceramice din secolul al IV-lea î.Hr.²¹

6. În depunerile loessoide din Râpa cea Mare situată la marginea satului, s-au descoperit numeroase oase de mamifere, în stare fragmentară, precum și două așchii plate de rocă monolitică, indicând probabil o așezare din paleoliticul final (semnalare N. Macarovici, cercetare M. Zaharia-1958).

¹⁹ C. Schuchardt, *Archäologisch-Epigraphische Mitteilungen aus Österreich-Ungarn, Wien* (în continuare: AEM), IX, 1885, p. 204; C. Solomon, *Un muzeu regional la Tecuci*, 1931; Radu Vulpe, *Activitatea șantierului arheologic Poiana- Tecuci*, în: „SCIV” II, tom 1, 1951, p.177-216; *Idem*, *Șantierul Poiana*, în: „SCIV” III, 1952, p.191-230.

²⁰ C. Schuchardt, *op. cit.*, p. 204; R.Vulpe, *Valul din Moldova de Jos*, în: „SCIV” I, 1950, tom 2, p.163-174; *Idem*, *Le vallum de la Moldavie inferieure et le mur d’Athanaric*, 1957.

²¹ C. Solomon, *Cetățuia din valea Berheciului*, în: “Buletinul Comisiei Monumentelor Istorice” (în continuare: BCMI), XXII, 59, 1929, p. 34-39; R. Vulpe, *Șantierul Poiana*, în: „SCIV” III, 1952, p. 214.; M. Brudiu și P. Păltânea, *Cetatea daco-getică de la Brăhășești - Contribuție la istoria dacilor din sudul Moldovei*, în: “AM”, VII, 1972, p. 225 - 239.

7. Fragmente ceramice geto-dacice din secolele III-II î.Hr. au fost descoperite și în preajma proprietăților locuitorilor Petre Ignat și Gheorghe Popa²².

Brănești, com. Nicorești.

1. În pantele promontoriului situat în preajma satului și denumit Piscul Ilenei, s-au descoperit numeroase resturi de vase, documentând o așezare din La Tène III (semnalare Constantin Florea).

2. În același punct la circa 1 km de sat, pe malul drept al Tecucelului, se afla o așezare geto-dacică ce a fost distrusă de apă²³.

Brătulești, com. Corod.

1. Pe teritoriul satului s-a descoperit o așezare din cuprinsul căreia s-au adunat resturi de vase, aparținând perioadei corespunzătoare secolelor II-III d.Hr., mult chirpic și o monedă de argint de la împăratul Hadrian (semnalare Constantin Florea-1958).

2. La circa 400 m de sat în punctul Râpa Țiganului, s-au găsit resturi ceramice geto-dacice. Informație de la profesor Cuza Pavel.

Bucești, com. Ivești

De pe teritoriul acestui sat au fost adunate numeroase fragmente ceramice din epoca daco-romană. Material inedit, se află la MMT.

Buciumeni

1. Așezare geto-dacică la nord de sat, pe șoseaua Tecuci-Ploscuțeni, la circa 100m înainte de intrarea în pădure, în apropiere de fântâna Teilor, pe pîntenul de deal numit „Pisc”, dintre Valea Buciumenilor și Valea Runcului, pe locul lui Toader Chiriac (1950) s-au găsit rare cioburi din epoca daco-romană, similare celor de la Poiana. Proprietarul a declarat că acolo ar fi găsit o oală cu oase. Recunoaștere făcută de Radu Vulpe în anul 1950²⁴.

---

²² M. Brudiu, *Cercetări periegetice în sudul Moldovei*, în: „MCA”, IX, 1970, p. 519.

²³ R. Vulpe, *op. cit.*, p.213.

²⁴ *Idem*, *Șantierul Poiana*, în: „SCIV” II, 1951, p.212; Gh. Bichir, *Cultura carpică*, Ed. Acad., București, 1973.

2. Pe teritoriul satului a fost identificată o așezare carpică din secolele II-III d.Hr.²⁵

3. La N-V de sat, la 1 km nord de drumul Buciumeni - Diaconi, pe coasta Buciumenilor, versantul dinspre râpa Mocanului, pe locul lui Toader Miron (1950), s-au găsit 4 denari republicani romani de argint. Material aflat MNA (Muzeul Național de Antichități).

4. La circa 3 km est de sat, pe dealul Hogășel, la marginea de sud a pădurii Rediul, „La Ulmi”, pe o lungime de circa 50 m, se vede un crâmpci din Valul din Moldova de Jos, Ploscuțeni - Stoicani, care nu mai apare spre sud decât la Tecucel, iar înspre nord numai în preajma satelor Brăhășești - Toflea (recunoaștere C. Schuchhardt și Radu Vulpe)²⁶.

Cârlomănești, com. Cerțești

1. La sud de sat pe fosta moșie Bali, în 1928, s-au găsit niște plăci subțiri de aur într-un tunel, împreună cu un schelet. În 1943 se găseau la M.Bali, în Bârlad. Loc necercetat, informație obținută de la Radu Vulpe.

2. În 1939 s-a descoperit întâmplător o amforă, din epoca romană, care se află la Primăria comunei²⁷.

3. La punctul Hârleaș a fost descoperit un vas ceramic, aparținând culturii Noua (semnalare Ionel Duda). Un colectiv condus de M. Petrescu-Dâmbovița a efectuat, în anul 1949, în acest punct un sondaj arheologic, soldat cu descoperirea unor urme de locuințe și numeroase alte materiale arheologice, specifice aspectului cultural Stoicani - Aldeni. În ultimii ani, datorită unor lucrări de terasare și nivelare, așezarea străveche a fost excavată în întregime²⁸.

²⁵ Gh. Bichir, *Cultura carpică*, Ed. Acad. R.S.R., București, 1973.

²⁶ C. Schuchhardt, *op. cit.*, p. 204; R. Vulpe, *Valul din Moldova de Jos*, în: „SCIV” I, 1950, tom 2, p. 169.

²⁷ *Curentul*, 3. XI. 1939.

²⁸ M. Petrescu-Dâmbovița și colab., *Cercetarea așezărilor omenești din societatea primitivă precum și formele sclavagiste în regiunea Siret-Prut-Dunăre. Raport asupra săpăturilor arheologice din județele Covurlui și Tutova*, în: „SCIV” I, 1950, p. 59; M. Brudiu, *Descoperiri arheologice în jud Galați*, în: „Danubius”, XIII-XIV, 1992, p. 5-22.

Cavadinești

1. Pe teritoriul acestei localități au fost descoperite urme de locuire din paleolitic²⁹.

2. În punctul „Râpa Glodului”, la confluența pâraielor Lișcov și Horincea, se găsește o așezare de tip cenușar, de la sfârșitul epocii bronzului (cultura Nouă)³⁰.

Căuiești, com. Drăgușeni,

Așezare din prima și a doua epocă a fierului și din secolele III-IV d.Hr., în punctul „Cetățuia” situat la 500m sud-sud-est de sat. Cercetare de suprafață, întreprinsă de colectivul șantierului Tg. Berești³¹.

Cerțești

1. În această comună au fost identificate urme materiale specifice celei de-a doua epoci a fierului, în punctul „Poieni”.

2. Urme de locuire din secolul al IV-lea d. Hr., pe valea Bârzotei, la vest de locul unde aceasta cotește de la est la nord, lângă pădure³².

Ciorăști, com. Priponești.

1. Tezaur monetar descoperit în punctul Olința, situat la nord-est de sat între Huștiul și Ciorăști. Tezaurul este compus din 50 monede de argint, emisiuni ale Imperiului Otoman (informație MMT, descoperitor Tănase Catinca).

2. În punctul „La Chetroi”, situat în partea de nord-vest a satului, se găsesc urme de locuire din perioada medievală, secolele XVII-XVIII. La Muzeul de Istorie din Galați a fost adusă o săgeată din fier, de epocă feudală, din această zonă. Relatările localnicilor privitoare la acest punct, ne-au determinat să facem o cercetare de teren în toamna anului 2002,

---

²⁹ *Idem*, Așezările paleolitice gravetiene de la Puricani și Pleșa, județul Galați, în: „Danubius”, IV, 1970, p. 3; *Idem*, Paleoliticul superior și epipaleoliticul din Moldova, Ed. Acad., București, 1974; M. Brudiu, E. Popușoi, Rezultatele cercetărilor paleolitice de la Mălușteni, jud. Vaslui (1969-1971), în: „Danubius”, VIII-IX, 1979, p.7-21.

³⁰ Ion T. Dragomir, Săpăturile arheologice de la Cavadinești, în: “MCA”, VI, 1959, p.453-463; *Idem*, în: “MCA”, VII, 1961, p.151-157.

³¹ *Idem*, Săpături arheologice la Tg. Berești (r. Bujor, reg. Galați), în: „Danubius”, I, 1967, p. 49.

³² M. Brudiu, Cercetări periegetice în sudul Moldovei, în: “MCA”, IX, 1970, p. 519.

ocazie cu care au fost depistate numeroase fragmente ceramice medievale, cărămizi și chirpici arși împrăștiate pe o suprafață mare de lucrările agricole³³.

Cișmele, com. Smârdan

Pe teritoriul satului se află o porțiune din valul roman datat în secolele II-III d.Hr.³⁴.

Cornii de Jos, com. Corni

La marginea de nord a satului, lângă valea mare ce desparte acest sat de Cornii de Sus, pe lângă urmele de zidărie ale unei vechi biserici s-au găsit resturi din epoca bronzului, printre care fragmentul unui ciocan de piatră cu gaură transversală și o mărgea de piatră (recunoaștere Radu Vulpe-1934).

Cornii de Sus, com. Corni

1. În partea de sud a satului, pe marginea de nord a văii largi care desparte acest sat de Cornii de Jos, a fost identificată o stațiune cu resturi intense din epoca bronzului (cultura Monteoru), aflată pe patru promontorii râpoase, rupte de apa Siretului și numite de localnici „Cetățile”. Grosimea stratului de cultură este între 1m și 1,80m (recunoaștere C. Solomon-1927, sondaje Radu Vulpe-1934). Material inedit la MMT și MNA.

2. La 2 km nord de sat, pe malul Siretului, în capul dealului Chitei, pe un platou greu accesibil, izolat de văi adânci și râpoase, pe locul numit „La Schit”, s-au găsit urme de zidărie ale unei vechi biserici și un strat subțire din epoca bronzului și perioada geto-romană (sondaje Radu Vulpe – 1934). Material inedit la MNA.

Corod

1. La ieșirea din sat spre vest, pe drumul care duce spre Matca, au fost identificați doi tumuli care nu au fost cercetați.

2. În apropiere de sat a fost descoperită o săgeată din fier, într-un loc neprecizat (informație inginer V. Huzum, Focșani).

³³ Cercetarea de suprafață a fost efectuată de C. Ilie și S. Sindile cu sprijinul săteanului Palade Neculai.

³⁴ M. Brudiu, *Cercetări arheologice în zona Valului lui Athanaric*, în: „Danubius”, VIII-IX, 1979, p. 159.

3. La 4 km vest de sat se văd urmele Valului lui Athanaric (recunoaștere Radu Vulpe, 1948)³⁵.

Cosițeni, com. Brăhășești

1. La nord de sat, pe dealul Branîștei, s-au găsit fragmente ceramice și de rășnițe din tuf vulcanic din a doua epocă a fierului. Material inedit, la MMT.

2. Pe teritoriul satului, în locul numit „La Salcie” și în punctul „Valea Popii”, prin cercetări de suprafață, s-a descoperit o așezare cu bogat material ceramic aparținând perioadei La Tène III (semnalare Constantin Florea-1958).

3. La 1 km sud de sat, la locul numit „Cetățuia”, pe un pinten de deal situat între văile Berheciului și Zeletinului, la confluența lor, se văd urmele unei fortificații vechi. Pe teritoriul comunei se cunosc săpăturile lui C.Solomon, ale colectivelor Șuletea și Poiana, precum și cercetările efectuate de M. Brudiu și P. Păltănea³⁶.

Crăiești, com. Vârlezi

În acest sat au fost depistate urme de locuire din perioada paleolitică³⁷.

Cuca

1. Cele mai vechi urme de locuire, au fost descoperite în zona școlii generale, la sud de aceasta, pe albia majoră a pârâului satului, datate în epoca bronzului.

2. În zona gospodăriei locuitorului Ghiță Lupu, pe albia aceleiași pârâu, s-a găsit o monedă din secolul al III-lea d.Hr.

³⁵ R. Vulpe, *Valul din Moldova de Jos*, în: „SCIV” I, 1950, tom 2, p. 170. („vine dinspre Ungureni, traversează valea Corozelului și șoseaua Matca- Corod, unde a fost întărit în vremuri mai recente spre a forma un zăgaz pentru închiderea unui iaz acum despărțit (Iazul lui Iepure), urcă pe coasta Iepureasca, traversează platoul Domneasca dintre Corod și Matca pe la sud-vest și sud de Corod și se îndreaptă spre sud-est spre Cudalbi.”)

³⁶ M. Brudiu și P. Păltănea, *Cetatea daco-getică de la Brăhășești. Contribuție la istoria dacilor din sudul Moldovei*, în: “AM”, VII, 1972, p. 225 - 239.

³⁷ M. Brudiu, *Așezările paleolitice gravettiene de la Puricani și Pleșa, județul Galați*, în: „Danubius”, IV, 1970, p. 3.

3. Pe teritoriul comunei se poate urmări Valul lui Athanaric³⁸. În apropierea acestuia se găsesc mai mulți tumuli: pe platoul „Arcari”, la nord-est în punctul „La Obște”, în punctul „Pădurea Satului”, în punctul „Dealul Troian”, în punctul „Dealul Albina” și în punctul „Dealul Țarinei”³⁹.

4. De asemenea, deasupra „Râpei Roșii”, spre movila „Arcari”, a fost identificată o așezare din secolul al X-lea, iar în intravilan, în punctul „La Fântâna lui Panait” sau „Rediul Cucului”, au fost găsite fragmente ceramice specifice secolului al IV-lea, precum și din epoca medievală, secolele XIV-XV⁴⁰.

Cudalbi

1. Traseul Valului lui Athanaric străbate și această comună⁴¹. În apropierea valului au fost depistate mărturii materiale care atestă o locuire intensă în perioada secolelor II-IV d. Hr.⁴²

2. În zona comunei Cudalbi se găsesc mai mulți tumuli: „Movila Dăbaril” pe dealul Bujorăști, la nord de Valul lui Athanaric; la nord-est de sat la obârșia văii satului; lângă hotarul cu Valea Mărului, movila „Șendrea”; la nord-vest de sat, movila „Pietrele”.

3. În anul 1931, un locuitor a descoperit într-un mal un fund de oală acoperit cu o piatră în care se aflau 28 monede bizantine, emisiuni cuprinse între anii 491-527⁴³.

Drăgănești

Așezare eneolitică de tip Stoicani-Aldeni, situată pe terasa stângă a râului Bârlad, la nord-vest de sat. În acest loc s-au descoperit și fragmente

³⁸ R. Vulpe, *Șantierul Poiana*, în: „SCIV”, III, 1952, p.219; M. Brudiu, *Cercetări arheologice în zona Valului lui Athanaric*, în: „Danubius”, VIII-IX, 1979, p. 155.

³⁹ *Ibidem*, p. 159.

⁴⁰ *Ibidem*, p. 159.

⁴¹ R. Vulpe, *Valul din Moldova de Jos*, în: „SCIV”, I, 1950, tom 2, p. 171. ”Valul din Moldova de Jos dintre Siret și Prut venind dinspre Corod, trece pe la vest de Puțeni, la km 15, 12 de pe șoseaua Tecuci - Puțeni și poate fi urmărit în direcția sud până la hotarul dintre comunele Puțeni și Cudalbi.”

⁴² M. Brudiu, *op. cit.*, p. 159.

⁴³ Dan Gh. Teodor, *Elemente și influențe bizantine în Moldova, în secolele VI- XI*, în: „SCIV”, 1, 1970, p. 99.

ceramice din secolele IV-V d.Hr. Stațiunea a fost identificată de M.Petrescu-Dâmbovița și cercetată sistematic de Eugen Comșa⁴⁴.

Drăgușeni

Mărturiile arheologice, descoperite pe întreg teritoriul comunei, dovedesc o locuire intensă în epoca bronzului (cultura Noua), epoca dacică, secolele III-IV d. Hr., perioada feudală.⁴⁵

Fântânele, com. Scânteiești

1. Valul lui Athanaric este vizibil și pe teritoriul acestui sat. În punctul „La Cruce” s-a efectuat o investigație arheologică⁴⁶.

2. În apropierea valului, în punctul „Boghianu” situat pe valea Rugăriei, spre sud de „Râpa cu Fântâni”, au fost găsite urmele unei așezări din secolul al IV-lea d. Hr. (cultura Sântana de Mureș)⁴⁷.

Foltești,

Stațiunea eneolitică (cultura Foltești) a fost identificată de colectivul șantierului arheologic Stoicani⁴⁸. Situl arheologic este localizat pe terasa Prutului, la circa 1,5km sud de sat, lângă o râpă cunoscută sub numele de „Ruptură”.

Fundeanu, com. Drăgușeni

Urme intense de locuire ne-au fost semnalate de locuitorul satului, Cimpoi Gheorghe. În curtea acestuia, situată în apropierea intersecției Drăgușeni - Nicopole - Adam, au fost descoperite fragmentele ceramice datate în epoca bronzului și în perioada secolelor II-IV d. Hr. (cercetare de teren C. Ilie și S. Sindile în 2002).

---

⁴⁴ Eugen Comșa, *Unele probleme ale aspectului cultural Aldeni 2 (pe baza săpăturilor de la Drăgănești-Tecuci*, în: „SCIV”, XIV, 1, 1963, p.10-25.

⁴⁵ Ion T. Dragomir, în: *Contribuții monografice, comuna Drăgușeni, județul Galați, Galați, 1973.*

⁴⁶ M. Brudiu, *op. cit.*, p. 153.

⁴⁷ *Ibidem*, p.158.

⁴⁸ M. Petrescu-Dâmbovița, *Săpăturile arheologice de la Foltești*, în: „SCIV”, 2, 1951, p.249-267; *Idem, Unele descoperiri arheologice din județul Galați în lumina noilor cercetări arheologice*, în: „Danubius”, V, 1971, p.7-17.

Galați

1. Necropolă tumulară din epoca bronzului descoperită în cartierul Dunărea.
2. Tumuli în zona falezei lacului Brateș și a bălții Cătușa.
3. Urme de locuire din epoca bronzului, perioada dacică și din secolele XIII-XIV, descoperite pe faleza Dunării, în zona bisericii „Precista”.
4. Pe strada Domnească, în zona căminelor studentești, au fost descoperite amfore-urne de factură elenistică care atestă existența unei necropole geto-dacice din secolul al IV-lea î.Hr.⁴⁹.
5. Sarcofag din epoca romană descoperit la mijlocul secolului al XIX-lea pe strada Lozoveni⁵⁰.
6. Castellum de pământ și necropolă romană din secolele II-III d.Hr., situate în cartierul Dunărea, în partea de vest a orașului în vecinătatea castrului roman de la Bărboși⁵¹;
7. Cavou roman datat în secolul al IV-lea d.Hr. descoperit în cartierul Dunărea⁵².
8. Necropolă tumulară situată la vest de Combinatul siderurgic și la nord de șoseaua Galați - Tecuci⁵³.
9. Așezare și necropolă din secolele XVI-XIX, în zona bisericii “Precista” și a blocului Pescăruș de pe strada Traian.⁵⁴

⁴⁹ I. T. Dragomir, *Descoperiri arheologice pe actualul teritoriu al Galațiului din cele mai vechi timpuri și până la întemeierea orașului*, în: “Danubius”, I, 1967, p. 181-182; M. Brudiu, *Descoperiri arheologice în județul Galați*, în: „Danubius”, XIII-XIV, p. 7.

⁵⁰ Ion T. Dragomir, *op. cit.*, p.185-186; Maria Alexandrescu Vianu, *Un sarcophage mithriaque au Musée d' Histoire de Galatzi*, în: “Revue des études sud-est européennes”, tome V, nr. 1, 2 Éd. l' Académie, 1967, p. 229-233.

⁵¹ M. Brudiu, *Raport asupra săpăturilor de salvare din „Castellum de pământ” sec II-III e.n., descoperit la Galați*, în: “MCA”, XIV, 1980.

⁵² *Idem*, *Un cavou roman descoperit la Galați*, în: “SCIVA”, 27, 1, 1976, p. 85-86.

⁵³ Ion T. Dragomir, *op. cit.*, în: „Danubius”, I, 1967, p.181; M. Brudiu, *Cercetări arheologice în zona Valului lui Athanaric*, în: „Danubius”, VIII-IX, 1979, p. 158.

⁵⁴ Aneta Anghel, *Observații cu privire la zonele locuite în orașul medieval Galați*, în: „Danubius”, XI-XII, 1985, p.75-87; *Idem*, *Cercetări de salvare efectuate în necropola medievală din sec. al XVI-lea, în zona Faleză Dunării- Galați*, în: „Danubius”, XIII-XIV, p. 117-127; Dan Basarab Nanu, Costel Ilie, Octavian Coșovliu, *Cuptoare pentru ars piatra*

Gârbovăț, com. Ghidigeni

1. La punctul „Zahareasca” a fost identificată o așezare de tip „cenușar” de la sfârșitul epocii bronzului, cultura Nouă. La punctul „Zahareasca” au fost efectuate săpături de A.C. Florescu, S. Rugină și D.Vicoveanu⁵⁵.

2. În punctul numit „La Gârlă”, de o parte și de alta a pârâului Gârvovăț, în dreptul satului, ca și pe dealul „Zahareasca” (Zaharoaia), s-au descoperit topoare de piatră, fibule și resturi ceramice. O cercetare amănunțită pe locul indicat a dus la descoperirea a numeroase fragmente de vase aparținând neoliticului timpuriu (cultura Criș), perioadelor Hallstatt târziu, La Tène II, începutului epocii migrațiilor (sec. IV d.Hr.), precum și perioadei prefeudale (cultura Hlincea) și feudale timpurii (sec. XII-XIII). Pe același loc s-a găsit și o seceră feudală în stare fragmentară.

3. La circa 2 km sud de sat s-a descoperit o așezare din care s-au adunat numeroase fragmente de vase aparținând sfârșitului epocii bronzului (cultura Noua). Materialul arheologic a fost recoltat de pe suprafața unor cenușare, împreună cu multe oase de animale (cercetare de suprafață Constantin Florea-1958).

4. La punctul „Arcaci”, în marginea de vest a satului, s-au constatat urme de locuire din secolul III d. Hr., și din perioada prefeudală (semnalări V. Palade și C. Tarază)⁵⁶. Depozit de piese de harnașament datate în secolele VI-VII, descoperit de colectivul șantierului Gârbovăț condus de A.C. Florescu. Material inedit aflat la MMT (Dan Teodor, lucrare în manuscris).

Gănești, com. Cavadinești

Așezare eneolitică la punctul „Râpa Stejarului”⁵⁷.

---

de var descoperite în zona bisericii „Precista”, în: „Danubius”, XIII-XIV, 1992, p. 135-145; Costel Ilie, Note privind descoperirile monetare din zona bisericii „Precista” din Galați, în: „Danubius”, XVIII, 2001, p.5-11.

⁵⁵ A. C. Florescu, *Așezarea din epoca bronzului târziu de la Gârbovăț (raionul Tecuci, regiunea Galați)*, în: „Danubius”, I, 1967, p. 75-76

⁵⁶ *Ibidem*, p. 75-88.

⁵⁷ Ion T. Dragomir, *Considerații privind neoliticul și eneoliticul din sud-estul Moldovei*, în: „Danubius”, XIII-XIV, 1992, p. 27.

Ghidigeni

1. La confluența Bârladului cu pârâul Paraschiv s-au descoperit fragmente de vase, aparținând sfârșitului epocii bronzului, precum și un vârf de săgeată din bronz cu trei aripioare (semnalare V. Palade-1958).

2. Descoperiri izolate de resturi materiale, aparținând culturii carpilor (cultura Vârteșcoiu-Poienesti) și o așezare datând din secolele II-III d. Hr.⁵⁸

Gohor

În viile lui Belie au fost găsite resturi ceramice, aparținând geto-dacilor, de către profesorul Constantin Solomon.

Grivița

O necropolă din secolul al IV-lea d.Hr. a fost descoperită întâmplător în apropierea șoselei C. Negri- Grivița⁵⁹.

Hulești, com. Nicorești

Pe promontoriul Pleșa, în stânga Siretului, la circa 700m sud de satul Hulești și la circa 2,5km sud de cetățuia de la Poiana, se găsește o întinsă așezare Monteoru⁶⁰. În acest punct Muzeul de Istorie din Tecuci a efectuat un sondaj în 1970, material inedit.

Ijdileni, com. Frumușița

1. Între valea Ijdilenilor și valea Prutului, pe o distanță de 400m, în apropierea sediului fostului C.A.P., a fost identificată și cercetată o stațiune arheologică din prima epocă a fierului (cultura Babadag II) fost cercetată de M. Brudiu⁶¹.

Ireasca, com. Gohor

1. În partea de nord a satului, la vest de punctul „Izvoare”, se găsesc fragmente ceramice specifice culturii Sântana de Mureș.

⁵⁸ Gh. Bichir, *Contribuții la cunoașterea culturii materiale a carpilor*, în: “SCIV”, IV, 1965, p.676; *Idem, Cultura carpică*, Ed. Acad., București, 1973.

⁵⁹ M. Brudiu, *Descoperiri arheologice în județul Galați*, în: „Danubius”, XIII-XIV, 1992, p.11.

⁶⁰ Radu Vulpe, *Șantierul Poiana, 1951*, în: “SCIV”, III, 1952, p. 210.

⁶¹ M. Brudiu, *Cercetări privind Hallstattul din sud-estul Moldovei*, în: “SCIVA”, 3-4, tom 42, 1991, p.221-241.

2. În partea de sud-est a aceluiași punct se găsesc fragmente ceramice din secolul al IX-lea aparținând fazei proto-Dridu⁶².

Liești

1. Urmele unei necropole getice au fost descoperite întâmplător de un localnic în 1952 (urnă, oase incinerate-semnalare C. Tarază)⁶³.

2. La vest de valea Călmățuiului, în câmpia Tecuciului pe traseul unui canal de irigații din apropierea canalului principal 5, a fost descoperit un ulcior dacic datat în secolele I î.Hr.- I d.Hr.⁶⁴

Liești, com. Priponești

Se semnalează o necropolă din secolele III-IV d. Hr., cunoscută prin descoperiri întâmplătoare și cercetare de teren⁶⁵.

Lunca, com. Jorăști

Așezare și necropolă birituală de tip Sântana de Mureș (secolul al IV-lea d.Hr.), situată la circa 300m de marginea de nord a satului, la 7km nord de Târgu Bujor, în punctul numit „Râpa cu Oale” sau „Râpa Grozești”, pe malul stâng al pârâului Covurlui. Semnalare învățătorul Constantin Balaban, cercetare sistematică Muzeul de Istorie din Galați, în anii 1963-1967.⁶⁶

Lungoci, com. Fundeni

1. La punctul „Lutărie” au fost descoperite morminte ocromane din epoca bronzului⁶⁷.

2. În acest sat, a fost descoperită o amforă romană (semnalare profesor Vasile Leonte)⁶⁸.

⁶² I. Nestor, *Les données archéologiques et les probleme de la formation du peuple roumain*, în: „Revue roumaine d'histoire”, 3, 1964, p. 404; Dan Gh. Teodor, *Contribuții la cunoașterea culturii Dridu pe teritoriul Moldovei*, în: „SCIV”, 19, 1968, tom 2, p. 228 și urm.; M Brudiu, *Cercetări periegetice în sudul Moldovei*, în: „MCA”, IX, 1970, p. 520.

⁶³ Gh. Bichir, *Descoperiri carpice în regiunea Galați*, în: „Danubius”, I, 1967, p. 115-128.

⁶⁴ M. Brudiu, *Descoperiri arheologice în județul Galați*, în: „Danubius”, XIII-XIV, 1992, p.7.

⁶⁵ Gh. Bichir, *Contribuții la cunoașterea culturii materiale a carpilor*, în: „SCIV”, IV, 1965, p. 676; *Idem, Cultura carpică*, Ed. Acad., București, 1973.

⁶⁶ Ion T. Dragomir, *Necropola birituală Sântana de Mureș-Cerneahov (sec. III-IV e. n.), de la Lunca, regiunea de sud a Moldovei*, în: „Danubius”, XIX, 2001.

Malul Alb, com. Drăgănești,

1. În curtea locuitorului Safta Simion, în apropiere de gară, în timp ce se lucra la o fântână, a fost descoperită o amforă romană la o adâncime de 1,10m (informație Vasile Ioan din Malul Alb, material inedit la MMT).

2. La nord de sat, în „Lutărie”, s-au descoperit fragmente ceramice cu aspect Stoicani-Aldeni (informație profesor Ion T. Sion).

3. În preajma satului, cu ocazia lucrărilor agricole, s-a descoperit o monedă din 1504 (semnalare Constantin Florea).

4. Au mai fost descoperite întâmplător pipe feudale, o monedă din anul 1504 în punctul Malul Alb, monede din jurul anilor 1670 și o așezare din secolele II-III d.Hr., la nord de cimitir, pe malul Bârladului (informații Constantin Florea-1958).

Matca

1. Mărturii arheologice din epoca fierului (cultura Basarabi) au fost descoperite pe teritoriul acestei localități⁶⁹.

2. Pe teritoriul comunei trecea și Valul lui Athanaric⁷⁰. „Valul din Moldova de Jos dintre Ploscuțeni, pe Siret și Stoicani pe Prut, trece la 4 km nord de Matca, între acest sat și Corod. Venind dinspre vest, de la Ungureni, traversează valea Corozelului și șoseaua Matca-Corod, ocolind iazul numit „Iazul lui Iepure”, străbate câmpia Domnească pe lângă lacul lui Traian, apoi apucă spre sud-est. După un spațiu de alți 4 km valul cotește spre sud, la vest de locul „Plopului”, taie șoseaua Tecuci-Puțeni la 120 m vest de km. 15, la 6 km vest de satul Puțeni (Valea Mărului) și după o distanță de 2 km la sud de șosea, se oprește brusc la marginea unui drum de căruțe care constituie hotarul comunelor Puțeni și Cudalbi”⁷¹.

⁶⁷ *Idem*, Două morminte ocromane în regiunea de sud a Moldovei, în: “Muzeul Național”, III, București, 1976, p. 55-56.

⁶⁸ M. Brudiu, *Descoperiri arheologice în județul Galați*, în: „Danubius”, XIII-XIV, 1992, p.8.

⁶⁹ *Idem*, *Cercetări privind Hallstattul din sud-estul Moldovei*, în: „SCIVA”, 3-4, tom 42, 1991, p. 221-241.

⁷⁰ C. Schuchardt, *op. cit.*, 207.

⁷¹ R. Vulpe, *Valul din Moldova de Jos*, în: „SCIV”, I, 1950, tom 2, p.170-171.

Mândrești, com. Valea Mărului

Pe teritoriul acestui sat au fost descoperite urme de locuire din diferite epoci.

1. În punctul „Dealul Curăturii” a fost descoperită ceramică din epoca bronzului, prima epocă a fierului și din secolele III- IV d. Hr.

2. Ceramică aparținând culturii Noua a fost găsită în punctul „Valea Mândrei”.

3. În punctul „Dealul Mândrei” se găsesc doi tumuli. Aici au fost descoperite o sabie și mai multe obiecte (informație de la profesorul Trîncu Traian).

3. La izvoarele Gerului s-au găsit firfirici, iar la punctul „Bucur” monede din Imperiul Habsburgic, emisiuni din secolul al XVIII-lea (informație de la săteanul Ifrosie Gh. Neculai).

4. La confluența Gerușitei cu Gerul se găsesc fragmente ceramice din perioade istorice diferite: epoca bronzului (cultura Noua), Hallstatt și epoca daco-romană, fragmente specifice culturii Dridu și perioadei medievale⁷².

Măstăcani

Pe dealul Movablelor, la punctul numit de către localnici „Gâtul Cămilii”, situat la 5 km nord-nord-est față de cetățuia de la Stoicani, se află o așezare eneolitică specifică culturilor Gulmenița și Cucuteni. În aceeași zonă au fost descoperite și urme din epoca bronzului⁷³.

Moscuc, oraș Tg. Bujor

Vestigii arheologice ale epocii paleolitice, s-au descoperit pe un platou, la punctul „Râpa Detunată”. Aceste urme paleolitice au fost cercetate în anii 1975-1977 și au fost încadrate în gravettianul oriental final⁷⁴.

⁷² M. Brudiu, *Cercetări perieghetice în sudul Moldovei*, în: „MCA”, IX, 1970, p. 519.

⁷³ M. Petrescu Dâmbovița, *Săpăturile arheologice din jud. Covurlui*, în: „Studii”, 2, 1, 1949, p.102; Ion T. Dragomir, *Repertoriul descoperirilor arheologice de aspect cultural Stoicani-Aldeni*, în: „Danubius”, XI-XII, 1985, p. 7-48.

⁷⁴ M. Brudiu, E. Popușoi, *Rezultatele cercetărilor paleolitice de la Mălușteni, jud. Vaslui (1969-1971)*, în: „Danubius”, VIII-IX, 1979, p.7-21; M. Brudiu, *Așezare paleolitică de la*

Movileni

În apropiere de Tecuci, în anul 1938, o locuitoare a descoperit într-o cană de lut, un mic tezaur conținând 26 monede bizantine, datând din prima jumătate a secolului al VII-lea (emise între anii 574-602)⁷⁵.

Munteni

1. Prin apropierea acestui sat trece Valul lui Athanaric. „La circa 500m sud de sat venind din vest din pădurea Prisaca-Cincu (la est de Nicorești), atingând marginea de nord a satului Frunzeasca și trecând râul Bârlad se îndreaptă spre Ungureni”⁷⁶ (recunoașteri C. Schuchardt-1885 și Radu Vulpe-1948).

2. Pe acest val, în grădinile de pe malul albiei rectificate a Bârladului se găsesc, în mod frecvent, fragmente ceramice din epocă feudală.

3. La circa 1 km vest de sat, pe Dealul Băneasa, se află un tumul⁷⁷.

4. La punctul „Broscărie” se află o așezare neolitică (cultura Criș). Săpătură de salvare întreprinsă de Mircea Nicu și Stela Țau. Material inedit, la MMT.

Negrilești, com. Munteni

1. În curtea școlii, pe malul Bârladului, a fost identificată o așezare neolitică (cultura Criș) Cercetare de teren efectuată de Mircea Nicu. Material inedit, la MMT. S-a descoperit, în aceeași zonă, un cuptor de olar datat în secolul al IV-lea și ceramică feudală din secolele XV-XVI.

2. Un alt punct, cu urme materiale din aceeași perioadă, se află sub muchia terasei joase a Bârladului, în apropiere de confluența acestuia cu pârâul Berheci, unde s-au descoperit fragmente de vase și mai multe morminte de înhumăție lipsite de inventar și neprecizate cronologic.

Moscu (județ Galați) și unele considerații asupra paleoliticului târziu din Moldova, în: „Danubius”, X, 1981, p. 13-22.

⁷⁵ Dan Gh. Teodor, *Elemente și influențe bizantine în Moldova, în secolele VI- XI*, în: „SCIV”, I, 1970, p. 99.

⁷⁶ R. Vulpe, *Valul din Moldova de Jos*, în: „SCIV”, I, 1950, tom 2, p.170.

⁷⁷ C. Schuchardt, *op. cit.*, 207; R. Vulpe, *op. cit.*, p.170.

Nicorești

1. În apropierea drumului ce duce spre Poiana, în via lui Andrieș, s-au găsit întâmplător, într-un vas, câteva monede de aur din secolul al IV-lea î. Hr., de la Alexandru cel Mare. Locul necercetat. Soarta monedelor nu se cunoaște.

2. Valul lui Athanaric trece la 6 km est de această localitate „înconjurând pădurea Prisaca (sau Cincu), greșit numită pe hărțile militare „Țigănești”. Venind dinspre Tecucel și Țepu, de-a lungul lizierii vestice a pădurii neidentificate, de la nord-vest spre sud-est, în dreptul Nicoreștilor cotește brusc spre est nord-est, formând un unghi de 90°, apoi continuuă pe liziera de sud a pădurii, spre valea Bârladului” (recunoașteri C. Schuchardt - 1885, Radu Vulpe-1948)⁷⁸.

3. La punctul „Guzga” a fost golită o groapă menajeră în care erau depuse șarjele ratate dintr-un cuptor de ceramică, datat cu monedă în 1856. Săpătura de salvare a fost efectuată de Mircea Nicu, iar materialul inedit se află la MMT.

Odaia Manolachi, Vânători

Pe moșia satului se pot observa urme ale valului roman și câțiva tumuli, în apropierea acestuia⁷⁹.

Piscu

1. În punctul „Cimitirul Vechi”, situat la capătul interfluviului valea Suhurluiului-valea Gerului, a fost cercetată o așezare din prima epocă a fierului din care s-a recoltat material specific culturilor Basarab și Babadag⁸⁰.

⁷⁸ R. Vulpe, *op. cit.*, p.170. „înconjurând pădurea Prisaca (sau Cincu) greșit numită pe hărțile militare „Țigănești”. Venind dinspre Tecucel și Țepu, de-a lungul lizierii vestice a pădurii neidentificate de la nord-vest spre sud-est în dreptul Nicoreștilor cotește brusc spre est nord-est, formând un unghi de 90°, apoi continuuă pe liziera sud a pădurii, spre valea Bârladului” (recunoașteri C. Schuchardt -1885, RaduVulpe-1948).

⁷⁹ M. Brudiu, *Cercetări arheologice în zona Valului lui Athanaric*, în: „Danubius”, VIII-IX, 1979, p. 158.

⁸⁰ *Idem*, *Cercetări privind Hallstattul din sud-estul Moldovei*, în: „SCIVA” 3-4, tom 42, 1991, p. 221-241.

2. Pe versantul estic al văii Suhurluiului, la punctul „Vaidraga”, s-a descoperit în 1986, cu prilejul unor lucrări de terasare, un mormânt datat în secolul al IV-lea, având ca inventar o cană, o strachină și o fibulă (semnalare Alexandru Constantin).

3. Au mai fost identificate urme de locuire din epoca romană, secolele X-XI și evul mediu⁸¹.

Pleșa, oraș Berești

În partea de nord a localității, lângă râpa Mariției, a fost depistată o așezare-atelier din paleolitic (gravettianul oriental)⁸².

Plevna, com. Rediu

Valul lui Athanaric traversează teritoriul satului și este bine conservat pe anumite porțiuni din pădurea Plevna⁸³.

Poiana, com. Nicorești

Primele cercetări arheologice în această stațiune au fost efectuate de V. Pârvan la începutul secolului al XX-lea⁸⁴. Identificată cu antica cetate dacică Piroboridava de către Radu Vulpe. Cercetările sistematice au fost conduse de Gheorghe Ștefan și apoi Radu Vulpe, care a făcut și numeroase periegeze în zona de nord a județului⁸⁵. Cercetările au fost continuate în acest sit de către arheologii tecuceni și cei de la Institutul „A. D. Xenopol” din Iași.

---

⁸¹ *Idem, Descoperiri arheologice în județul Galați*, în: „Danubius”, XIII-XIV, 1992, p. 8.; *Idem, Cercetări privind Hallstattul din sud-estul Moldovei*, în: „SCIVA”, 3-4, tom 42, 1991, p. 221-241.

⁸² *Idem, Așezările paleolitice gravetiene de la Puricani și Pleșa, județul Galați*, în: „Danubius”, IV, p.3-25.

⁸³ *Idem, Cercetări arheologice în zona Valului lui Athanaric*, în: „Danubius”, VIII-IX, 1979, p. 158.

⁸⁴ V. Pârvan, *Castrul de la Poiana și drumul roman la Dunărea de Jos*, în: “AARMSI”, Ser. II, tom 36, nr.4, București, 1913, 1914, p.93-103 și 124-126; *Idem, Getica. O protoistorie a Daciei*, București, 1926, passim.

⁸⁵ Radu Vulpe și Ecaterina Vulpe, *Les fouilles de Poiana*, în: “Dacia”, III-IV, 1927-1932, p.253-351; Radu Vulpe și colab., *Evoluția așezărilor omenesti în Moldova de Jos. Raport sumar despre activitatea șantierului arheologic Poiana-Tecuci, 1949*, în: „SCIV”, I, 1950, tom 1, p.47-52; *Idem, Activitatea șantierului arheologic Poiana- Tecuci*, în: „SCIV”, II, 1951, tom 1, p.177-214; *Idem, Șantierul Poiana*, în: „SCIV”, III, 1952, p.191-230.

1. În stațiunea de la Poiana au fost cercetate depunerile arheologice din așezarea și necropola datate în epoca bronzului⁸⁶.

2. Așezarea întărită și necropola geto-dacică, situate pe un promontoriu ce domină valea Siretului, a fost cercetată sistematic stabilindu-se, pe baza stratigrafiei și a bogatului material arheologic rezultat din săpături, etapele evolutive ale acestora⁸⁷.

3. În așezare au fost găsite numeroase tezaure monetare și monede izolate⁸⁸.

4. La est de așezare a fost recuperat un tezaur de monede romane din secolul I î.Hr. (Material inedit la Muzeul de Istorie din Galați)

Puricani, com. Slivna

1. În punctul situat pe dealul „Poarta Bâzanului”, aflat la 2 km vest de sat, s-a descoperit o așezare-atelier din paleolitic (gravettianul oriental)⁸⁹.

⁸⁶ S. Teodor, S. Țau, M. Nicu, *Săpăturile de la Poiana din anul 1989*, Comunicare la Sesiunea anuală de rapoarte arheologice, Arad, 1990; E. Vulpe, *La necropole de l'âge du bronze de Poiana*, în: „Dacia”, V-VI, 1935-1936, 1938, p.151-167; S. Teodor, M. Nicu, S.Țau, *Noi morminte din epoca bronzului descoperite la Poiana-Tecuci*, în: „Memoria Antiquitatis”, XIX, 1994, Muzeul de Istorie Piatra-Neamț, p. 201-212.; N. Harțuchi, *Probleme privind bronzul timpuriu și mijlociu în nord-estul Munteniei, sud-estul Moldovei*, în: „Danubius”, VIII-IX, 1979, p. 79.

⁸⁷ R. Vulpe, *Piroboridava. Considerații arheologice și istorice asupra cetățuiei de la Poiana, în Moldova de Jos*, București, 1931; 1933-1934; R. Vulpe și colab., *Șantierul Poiana*, în: „SCIV”, III, 1952, p. 209-210; S. Teodor, M. Nicu, S. Țau, *Cetatea dacică de la Poiana, jud. Galați*, comunicare la a XX-a Sesiune anuală de rapoarte privind rezultatele arheologice din anul 1985, Deva, 1986; *Idem, Fortificația geto-dacică de la Poiana, jud. Galați*, comunicare la a XXIII-a Sesiune anuală de rapoarte privind rezultatele arheologice din anul 1988, Sibiu, 1990; *Idem, Cetățuia geto-dacică de la Poiana, jud. Galați (secolele V î.Hr.-II d.Hr.)*. *Necropola Tumulară din secolele II î.Hr.-I d.Hr.*, comunicare la a XXIV-a Sesiune anuală de rapoarte privind rezultatele arheologice din anul 1989, Arad, 1990; *Idem, Geții din sudul Moldovei în lumina ultimelor cercetări arheologice*, în: „Symposia Thracologica”, 6, Piatra-Neamț.

⁸⁸ S. Teodor, Virgil M. Bârliba, *Descoperiri monetare din așezarea geto-dacică de la Poiana-Tecuci*, în: „AM”, XVI, 1993, p. 121-129; S. Teodor, S. Țau, M. Nicu, *Tezaurul de monede callatiene, descoperit la Poiana, județul Galați*, în: „Thraco-Dacica”, VIII, 1987, p.133-138; B. Mitrea, *Descoperirile de monede romane din așezarea geto-dacă de la Poiana și importanța lor istorică*, în: „SCIV”, VIII, 1957, 1-4, p. 167-170.

⁸⁹ M. Brudiu, *Două descoperiri paleolitice în județul Galați*, în: „Danubius”, II-III, 1969, p.7 și urm.; *Idem, Așezările paleolitice gravettiene de la Puricani și Pleșa, județul Galați*, în: „Danubius”, IV, p. 3-10; *Idem, Cercetări paleolitice la Puricani, jud. Galați*, în: „MCA”, X, 1973.

2. În apropierea școlii din localitate a fost cercetată o așezare eneolitică de tip Stoicani-Aldeni⁹⁰.

3. La punctul „Râpa Fagului” s-au găsit urme de locuire din epoca bronzului⁹¹.

Rădești, com. Bălăbănești

Pe raza localității au fost depistate urme de locuire umană din paleolitic⁹².

Rediu

1. În satul Rediu, ca și pe teritoriul întregii comune, se mai poate urmări traseul Valului lui Athanaric⁹³.

2. În zona „Fântânilor”, la marginea de sud-est, se află o așezare din secolele IV-X d. Hr., iar la sud de localitate se găsește un tumul⁹⁴.

Rogojeni, com. Suceveni

1. Așezare neolitică situată în vatra satului, în grădinile locuitorilor Stratulat V. Anton și Ghisman Ruxandra⁹⁵.

2. În punctele Dealul Mic și Dealul Mare, s-a descoperit un bogat și variat material arheologic ce aparține epocii bronzului și perioadei de început a migrației populațiilor, secolele II-IV d. Hr.⁹⁶. Urme de locuire din epoca fierului au fost identificate la capătul interfluviului dintre valea Oarbei și șosea.⁹⁷

---

⁹⁰ Ion T. Dragomir, *Săpăturile arheologice din așezarea cucuteniană de la Berești „Dealul Bulgarului”, județul Galați*, în: “MCA”, XIV, Tulcea, 1980, p. 107-120; *Idem, Considerații privind neoliticul și eneoliticul din sud-estul Moldovei*, în: „Danubius”, XIII-XIV, 1992, p.25.

⁹¹ N. Zaharia, M. Petrescu-Dîmbovița, Em. Zaharia, *Așezări din Moldova de la paleolitic până în secolul al XVIII-lea*, București, 1970, p.352.

⁹² M. Brudiu, *Așezările paleolitice gravetiene de la Puricani și Pleșa, județul Galați*, în: „Danubius”, IV, 1970, p.3.

⁹³ *Idem, Cercetări arheologice în zona Valului lui Athanaric*, în: „Danubius”, VIII-IX, 1979, p. 159.

⁹⁴ *Ibidem*, p.159

⁹⁵ Ion T. Dragomir, *Descoperiri arheologice la Rogojeni pe valea Horincii*, în: “MCA”, IX, București, 1970, p. 503-510.

⁹⁶ *Ibidem*, p.503-510; *Idem, Noi descoperiri arheologice de obiecte de aramă și de bronz în regiunea de sud a Moldovei*, în: „SCIVA”, 4, tom 30, 1979, p. 591-601.

⁹⁷ M. Brudiu, *Cercetări privind Hallstattul din sud-estul Moldovei*, în: “SCIVA”, 3-4, tom 32, 1991, Ed. Acad. Române, p.221-240.

Sălceni, com. Cerțești

Pe teritoriul satului, pe valea Bogatei, în anul 1950 profesorul Alexandru Obreja, de la Facultate de Geografie din Iași, a găsit un fragment ceramic tip liniar⁹⁸.

Săseni, com. Berești-Meria

1. Pe dealul Căușan au fost găsite fragmente ceramice din secolele IV-III î. Hr.

2. La locul numit „Râpa Fagului” s-au descoperit materiale arheologice care dovedesc existența unei așezări geto-dacice⁹⁹.

Scânteiești

Pe teritoriul satului se găsesc urme ale Valului lui Athanaric și o așezare din secolul al X-lea, identificată la punctul „Izvor”, în marginea de est a comunei¹⁰⁰.

Schela

În zona exterioară teritoriului delimitat de valul roman Tulucești-Traian a fost descoperită o amforă cu ulei de măslină carbonificată¹⁰¹.

Smulți

1. În sectorul central al comunei, în grădina fostului învățător Huzum, situată pe terasa pârâului Suhurluiul Sec, s-au descoperit urme de locuințe cu podinile din chirpic ars și numeroase fragmente ceramice aparținând aspectului cultural Stoicani-Aldeni (recunoașteri M. Petrescu-Dâmbovița-1939)¹⁰².

⁹⁸ Eugen Comșa, *Ceramica lineară pe teritoriul R.P.R. și în regiunile vecine*, în: „SCIV”, II, 1960, p.225.

⁹⁹ M. Brudiu, *Cercetări periegetice în sudul Moldovei*, în: “MCA”, IX, 1970, p.

¹⁰⁰ *Idem*, *Cercetări arheologice în zona Valului lui Athanaric*, în: „Danubius”, VIII-IX, 1979, p. 158.

¹⁰¹ *Idem*, *O amforă cu ulei de măslină din secolele II-III, descoperită la Schela, județul Galați*, în: “Muzeul Național”, III, 1976, p. 159-163; *Idem*, *Descoperiri arheologice în județul Galați*, în: „Danubius”, XIII-XIV, 1992, p. 7.

¹⁰² M. Petrescu-Dâmbovița, *Călătorie de cercetare arheologică în județul Covurlui*, Extras din „Orizonturi”, III, 5-9, Galați, 1940, p.171; Ion T. Dragomir, *Aspectul cultural Stoicani-Aldeni. Considerații asupra ceramicii*, în: „Danubius”, IV, 1970, p. 26.

2. Pe dealul Lehonilor, la est de sat, s-au găsit un vârf de săgeată de bronz cu trei tășuri, din a doua epocă a fierului¹⁰³.

Știețești, com. Drăgușeni

1. Pe dealul „Bisericii”, la 1 km sud de sat, s-au găsit urme izolate de locuire din prima epocă a fierului (cercetare de suprafață)¹⁰⁴.

Stoicani, com. Foltești

1. Pe teritoriul satului Stoicani, la marginea de vest a luncii Prutului, se află un tell, denumit de localnici „Cetățuia”, identificat drept monument arheologic, în anul 1939, cu prilejul unei periegeze efectuată de M.Petrescu-Dâmbovița. Primele săpături arheologice au fost întreprinse aici în anii 1946-1949¹⁰⁵. Așezarea din epoca neolitică și necropola din epoca bronzului se află în punctul „Cetățuia”, la marginea de est a satului, la 100m est de halta CFR Stoicani.

2. Așezare și necropolă din prima epocă a fierului (cultura Babadag) în punctul „Dealul de pe Râpă”, situat la 150m vest de „Cetățuia”, în vatra satului¹⁰⁶.

3. Au fost descoperite două cuptoare de olar din secolul al IV-lea, la est de cetățuie¹⁰⁷.

3. Pe teritoriul satului se mai găsesc urme ale Valului lui Athanaric și doi tumuli („Movila Foltești”, situată la 700m nord de val și un altul, aplatizat, pe versantul dealului „Zarea Dealului”)¹⁰⁸.

---

¹⁰³ M. Petrescu-Dâmbovița, *Călătorie de cercetare arheologică în județul Covurlui*, Extras din „Orizonturi”, nr 5 - 10, 1940 - 1941, p.202.

¹⁰⁴ Ion T.Dragomir, *Săpături arheologice la Tg. Berești (raion Bujoru, regiunea Galați)*, în: „Danubius”, I, 1967, p.49.

¹⁰⁵ M. Petrescu-Dâmbovița, *Dealul Cetățuia de la Stoicani*, în: “MCA”, I, 1953, p.157-211; M. Petrescu Dâmbovița, M. Dinu, *Noi cercetări arheologice la Stoicani (județul Galați)*, în: „SCIV”, 25, 1974, p.71-97; Ion T. Dragomir, *Aspectul cultural Stoicani-Aldeni. Considerații asupra ceramicii*, în: „Danubius”, IV, 1970, p.25-93; *Idem, Eneoliticul din sud-estul României. Aspectul cultural Stoicani- Aldeni*, Ed. Acad., București, 1983.

¹⁰⁶ M. Petrescu-Dâmbovița, *Cetățuia și cimitirul Hallstattian de la Stoicani*, în: “MCA”, I, 1953, p.157.

¹⁰⁷ Vezi nota 106.

¹⁰⁸ M. Brudiu, *Cercetări arheologice în zona Valului lui Athanaric*, în: „Danubius”, VIII-IX, 1979, p. 158.

Suceveni

1. La circa 2 km est de sat, pe o terasă de pe dreapta văii Horincea, lângă șoseaua județeană Bârlad-Oancea, s-a descoperit o stațiune arheologică din neolitic cu ceramică specifică culturii Gumelnița. Au fost găsite și fragmente ceramice din epoca bronzului (cultura Monteoru) și din epocă romană târzie (recunoaștere M. Petrescu Dâmbovița-1939, material la MNA)¹⁰⁹.

2. Situl arheologic din această localitate prezintă o succesiune de locuiri începând cu paleoliticul¹¹⁰, neoliticul (aspectul Stoicani-Aldeni, cercetare sistematică la punctul Stoborăni, situat la 2km est de sat)¹¹¹, epoca bronzului¹¹² și sfârșind cu urmele materiale din perioada medievală.

Suhurlui, com. REDIU,

Urme ale Valului lui Athanaric și așezare din secolul al IV-lea, cultura Sântana de Mureș, pe „Coasta Buhociu”¹¹³.

Șendreni

1. Așezare civilă romană, situată pe malul Siretului, lângă fabrica de cherestea. Din această zonă au fost recoltate fragmente ceramice, țigle și cărămizi romane¹¹⁴.

2. În anul 1911 a fost descoperit un altar votiv care dovedește prezența elementului daco-roman în sudul Moldovei¹¹⁵.

¹⁰⁹ M. Petrescu –Dâmbovița, *Călătorie de cercetare arheologică în județul Covurlui*, Extras din „Orizonturi”, III, 5-10, 1940-1941, p. 200.

¹¹⁰ M. Brudiu, *Cercetări paleolitice la Suceveni (județul Galați)*, în: „Danubius”, VI-VII, 1972-1973, p. 7-11

¹¹¹ Ion T. Dragomir, *Aspectul cultural Stoicani-Aldeni în lumina săpăturilor de la Lișcoteanca, Băneasa și Suceveni*, în: “Memoria Antiquitatis”, II, Muzeul arheologic Piatra Neamț, 1970, p.25-38

¹¹² *Idem*, *Așezarea neolitică fortificată din aria aspectului cultural Stoicani-Aldeni de la Suceveni*, în: “Memoria Antiquitatis”, III, Muzeul arheologic Piatra Neamț, 1971, p.143-155.

¹¹³ M. Brudiu, *Cercetări arheologice în zona Valului lui Athanaric*, în: „Danubius”, VIII-IX, 1979, p. 158.

¹¹⁴ N. Gostar, *Săpăturile și sondajele de la Șendreni-Bărboși (r. Galați)*, în: “MCA”, VIII, 1962, p.505-507.

¹¹⁵ N. Velichi, *Necropola și altarul votiv de la Serdaru (Șendreni), jud. Covurlui*, în: “BCMF”, 1912, p.122.

3. La punctul „Casa lui Secan”, situat pe malul de vest al bălții Mălina, la 2km sud de satul Smârdan se găsește o așezare medievală timpurie, din secolele X – XI¹¹⁶.

Șerbestii-Vechi, com. Șendreni

1. Pe teritoriul satului trece traseul valului de pământ construit de romani în secolul II-III d. Hr.

2. În curtea sătencii Dolea Suzana, a fost descoperită întâmplător o amforă datată în secolul II-III d. Hr.¹¹⁷.

Șipote, oraș Berești.

În acest sat au fost descoperite urme de locuire din perioada paleolitică¹¹⁸.

Șivița, com. Tulucești

Pe teritoriul acestui sat au fost descoperite mărturii arheologice din prima epocă a fierului¹¹⁹ și din perioada secolelor III-IV d. Hr.¹²⁰.

Tecucel, com. Buciumeni

Urme ale Valului lui Athanaric apar pe platoul dintre valea Tecucelului și valea Berheciului¹²¹.

Tecuci

1. Cu ocazia unor săpături pentru canalizarea orașului, în dreptul Casei de Cultură, s-a descoperit un tezaur monetar cuprinzând un număr de circa 18.000 piese din aramă din secolul al XVII-lea, aparținând emisiunilor

---

¹¹⁶ Dan Gh. Teodor, *Descoperirile arheologice de la Șendreni-Galați*, în: „Danubius”, I, 1967, p.129-136.

¹¹⁷ M. Brudiu, *Descoperiri arheologice în județul Galați*, în: „Danubius”, XIII-XIV, 1992, p.8.

¹¹⁸ *Idem*, *Așezările paleolitice gravetiene de la Puricani și Pleșa, județul Galați*, în: „Danubius”, IV, p. 3

¹¹⁹ Ion T. Dragomir, *Noi descoperiri arheologice de obiecte de aramă și de bronz în regiunea de sud a Moldovei*, în: „SCIVA”, 4, tom 30, Ed. Acad., București, 1979, p.591-601.

¹²⁰ M. Brudiu, *Cercetări periegetice în sudul Moldovei*, în: “MCA”, IX, 1970, p. 524-528.

¹²¹ C. Schuchardt, *op. cit.*, 204; R. Vulpe, *Valul din Moldova de Jos*, în: „SCIV”, I, 1950, tom 2, p.165. „venind dinspre sud-sud-est dinspre pădurea Prisaca și îndreptându-se spre nord-nord-vest către Ploscuțeni”(recunoașteri C. Schuchardt -1885 și Radu Vulpe - 1948, 1951).

lui Istrate Dabija. Întregul tezaur a intrat în proprietatea Muzeului Mixt din Tecuci (semnalare Constantin Florea-1958).

2. La nord de oraș, în cartierul Tecuciul Nou, pe malul vechii albie a Bârladului, s-au descoperit întâmplător securi de piatră lustruită din neolitic, de forme diferite, simple, sub formă de calapod și cu gaură transversală. Material inedit la MMT.

3. Pe terenul aerodromului, în marginea vestică a orașului, la 50 m vest de muchia văii Bârladului, se află un grup de trei tumuli, distanța dintre ei fiind de circa 200-300 m. Unul dintre ei de circa 4,60 m diametrul și 1,50m înălțime a fost amenajat în 1920 pentru instalarea unei tribune, iar în 1938 a fost nivelat complet spre a face loc construcției unui hangar. Cu acest prilej s-au descoperit înăuntru la nivelul solului, patru schelete umane înhumate cu fața în sus, în poziție întinsă, cu orientări diferite și având ca inventar ceramică specifică perioadei La Tène III, asemănătoare cu cea de la Poiana-Nicorești și o spadă curbă de fier cu peduncul simplu. Ceilalți tumuli nu au fost cercetați¹²².

4. Într-o săpătură întâmplătoare efectuată pe câmpul de aviație, la circa 400 m depărtare de locul în care anterior s-a descoperit un mormânt de inhumație sarmatic, s-a găsit o fibulă de bronz cu ciocul rupt și fără ac, precum și un ulcioraș mic lucrat la roată din pastă fină (semnalare Constantin Florea-1958).

5. În punctul Rateș, situat în fosta albie a Bârladului, la circa 0,5 km est de oraș, s-a descoperit o așezare, din care s-au adunat resturi de silex aparținând paleoliticului superior, însoțite de resturi de formă mamologică¹²³, precum și fragmente de vase din La Tène III și de la începutul epocii migrațiilor (sec. IV d.Hr.) (semnalare Constantin Florea – 1958).

¹²² Ion Ioniță, *Noi descoperiri sarmatice pe teritoriul Moldovei*, în: "AM", II-III, 1964, p.324; I. Vendelin, *Un tumul la Tecuci*, în: "Revista de preistorie și anticități naționale", București, II-IV, 1940, p.101-103.

¹²³ Apostol Leonid, D. Vicoveanu, *L'Etude des Elephantides, des Rhinocerides et des Bovides des dépôts quaternaires de la vallée inférieure du Bârlad, existants au Musée de Tecuci*, Travaux du Museum d'Histoire Naturelle „Grigore Antipa”, vol X, 1970, București.

6. La 600 m est de oraș, pe coasta din stânga văii Bârladului, la circa 500 m nord de șoseaua Tecuci - Matca, s-au constatat resturile unei așezări datate în secolul al IV-lea, cu ceramică cenușie lucrată la roată și cu mâna. Stratul arheologic al stațiunii, gros de 1,60 m, conține cenușă, fragmente de chirpici arși, cărbuni și resturi de vetre (recunoaștere C. Solomon 1926). De asemenea a fost găsită și o fibulă din bronz din secolul al III-lea d.Hr.

7. Pe platoul din preajma acestei stațiuni, la sud și la nord de șoseaua națională, se află un grup de mai mulți tumuli, distanțați între ei la 50-200m. Necercetați (recunoaștere C. Solomon 1926).

8. Pe marginea de nord a șoselei Tecuci-Furceni în cartierul N.Bălcescu, punctul casa de apă, se află un tumul identificat cu „Movila cea Mare” a Tecuciului, unde, după cronică lui Grigore Ureche, a cantonat Ștefan cel Mare, timp de trei zile, cu prilejul operațiunilor sale împotriva turcilor după bătălia de la Vaslui, în 1475¹²⁴.

9. La est de rezervația paleontologică Rateș, în „Vie”, a fost identificată o necropolă de secolul al IV-lea, distrusă datorită excavațiilor neautorizate.

10. Pe strada Unirii, casa lui Manolache Marius, au fost constatate resturi hallstattiene și fragmente ceramice și sticlă, aparținând unui mormânt din secolul al IV-lea.

11. La est de poligonul unității de jandarmi, în curtea grădiniței din apropiere, s-au găsit amfore datate în secolul al IV-lea.

Toflea, com. Brăhășești

1. Așezare eneolitică (cultura Cucuteni) pe dealul „Tănăsoaia”. Cercetare de teren făcută de colectivul șantierului de la Poiana și Constantin Florea în 1958. Cercetare sistematică între 1969-1974, organizată de Institutul „A. D. Xenopol” Iași și Muzeul Mixt Tecuci. Materialul inedit la MMT¹²⁵.

---

¹²⁴ C. Solomon, *Un muzeu regional la Tecuci*, p.13; I. Vendelin, *op. cit.*, p. 101-102.

Traian, com. Braniștea

1. Din partea de sud a satului pornește valul de pământ din epoca romană (secolele II-III d. Hr.) care se îndreaptă spre Prut, construit pentru apărarea teritoriului stăpânit de Imperiul Roman.

În marginea sudică a satului, unde sunt urme ale valului roman, a fost descoperită, în 1962, o cană romană din secolul al III-lea d.Hr., provenind dintr-un mormânt care a fost distrus de lucrări de excavație¹²⁶.

Tulucești

1. Pe teritoriul localității se termină valul roman, care delimita spațiul stăpânit de aceștia, între Siret, Prut și Dunăre. Acesta avea punct inițial zona satului Traian, comuna Șendreni.

2. Pe terasa inferioară a lacului Brateș, în apropierea stației CFR Tulucești, la km 10+800, au fost descoperite două amfore grecești și un vas de factură geto-dacică din a doua epocă a fierului ce conțineau oase umane și cenușă, descoperire ce atestă existența unei așezări în această zonă¹²⁷.

Țepu

1. În această localitate s-au constatat intense urme de locuire încă din paleolitic. În fosta vie a C.A.P. Țepu, în valea Berheciului, s-au făcut cercetări arheologice care au scos la iveală urme din această perioadă¹²⁸.

2. Neoliticul este prezent prin piese tipice pentru cultura Cucuteni (A2) în descoperirile de la punctul „Ursoiu”, aflat la obârșia Văii Cernica și în punctul „La Carieră”.

2. În punctul „La Izvoare” s-au găsit resturi materiale din secolele IV-III î. Hr. și secolul IV d. Hr.

¹²⁵ R. Vulpe, *op. cit.*, p.214; Ion T.Dragomir, *Considerații privind neoliticul și eneoliticul din sud-estul Moldovei*, în: „Danubius”, XIII-XIV, 1992, p.27.

¹²⁶ M. Brudiu, *Descoperiri arheologice în județul Galați*, în: „Danubius”, XIII-XIV, 1992, p. 9.

¹²⁷ Ion T. Dragomir, *Trei morminte geto-dacice, descoperite la Tulucești (jud. Galați)*, în: „Revista Muzeelor”, 2, VI, 1969, p. 164-166.

¹²⁸ I. Basoc, *Cercetări periegetice pe teritoriul comunei Țepu, județul Galați*, în: „Danubius”, X, 1981, p. 23.

3. Urme din secolul al IV-lea d. Hr. (cultura Sântana de Mureș) s-au descoperit la punctul „Cișmeaua Scutăriței”, punctul „Pisărea”, punctul „Dealul Stâlpilor” și punctul „La Livadă”.

4. A mai fost identificată o așezare din secolul al X-lea la „Dealul Stâlpilor, precum și piese paleolitice și din epoca bronzului la punctul „Gârneață”¹²⁹.

5. La circa 1,5 km vest de satul Țepu de Jos, pe marginea viilor, trece Valul din Moldova de Jos, venind dinspre pădurea Prisaca (Cincu), dinspre sud-est și îndreptându-se spre nord-est către Tecucel. Pe culmea valului trece un drum de căruțe numit drumul Troian¹³⁰.

6. În marginea satului, pe malul stâng al văii Bălăloaica (denumită și Puturoasa), pe trei boturi de deal așezate la rând, se găsește ceramică neolitică (cultura Cucuteni) și geto-dacică (semnalare C. Solomon).

7. În anul 1964, în punctul Valea Sociului, lângă pădurea Șendreasca, spre sud de Valea Cernica, înspre Tecucel, a fost descoperit un tezaur monetar medieval. Acesta este compus din 112 monede din secolul al XVIII-lea, emisiuni ale Imperiului Otoman și 4 piese din timpul Ecaterinei a II-a. Inedit, piesele sunt deținute de MMT.

Țigănești, com. Munteni

1. În împrejurimile localității au fost recoltate fragmente ceramice aparținând culturii Noua¹³¹, iar în pădurea Raicu s-a descoperit un cuțit de bronz din aceeași epocă¹³².

2. La nord de sat se găsesc resturi ceramice getice (informație Cuza Pavel).

¹²⁹ *Idem*, *Cercetări perieghetice pe teritoriul comunei Țepu, jud. Galați*, în: „Danubius”, X, 1981, p.23-31; M. Brudiu, Ion Basoc, *Recente descoperiri arheologice pe teritoriul comunei Țepu, județul Galați*, în: „Danubius”, XIII-XIV, 1992, p. 85-102.

¹³⁰ R. Vulpe, *Șantierul Poiana*, în: „SCIV”, III, 1952, p.213.

¹³¹ A.C. Florescu, *Contribuții la cunoașterea culturii Noua*, în: “AM”, II-III, 1964, p. 142-216; M.Petrescu-Dâmbovița, *Date noi relative la descoperirea de obiecte din bronz de la sfârșitul epocii bronzului și începutul Hallstattului din Moldova*, în: “AM”, II-III, 1964, p.252.

¹³² M.Petrescu-Dâmbovița, *op. cit.*, p. 252; *Idem*, *Contribuții la problema sfârșitului epocii bronzului și începutul epocii fierului în Moldova*, 1953, p.463-464.

3. La nord de sat, traversând valea Berheciului, trece „Valul din Moldova de Jos, venind din nord-vest și îndreptându-se spre est către Matca”. În apropiere de malul albiei Bârladului, în grădini, s-a descoperit ceramică feudală moldovenească, ca și la est de Țigănești, pe coasta dealului Ocheasca din stânga văii Bârladului, la circa 1 km sud de val, unde s-au găsit fragmente ceramice de aceeași factură, inedite (recunoaștere Radu Vulpe-1948)¹³³.

4. Tezaur monetar medieval din secolul al XVIII-lea ce cuprindea aproximativ 60 monede de aur și circa 100 din argint. Tezaurul a fost descoperit cu prilejul efectuării unor arături în apropierea conacului Conachi, spre sud, lângă șoseaua spre Ungureni. Inedit, piesele s-au recuperat parțial și se găsesc în colecțiile muzeelor din Galați și Tecuci.

Umbrărești

În mahalaua Tămășeni (fostul sat) au fost descoperite numeroase mărturii arheologice din diferite epoci.

1. Așezare neolitică localizată în partea de nord-est a satului, pe malul stâng al pârâului Corozel și pe terasa inferioară estică a Bârladului.

2. În partea de nord-vest a satului în punctul „La Bucur”, locuire din epoca fierului, Hallstattul târziu și La Tène.

3. La circa 800m nord de sat, în locul „Pe Casadiei”, s-au descoperit fragmente ceramice din perioada de sfârșit a epocii bronzului, cultura Noua-Coslogeni, precum și vase din secolele IV-II î.Hr. și de la începuturile feudalismului (cultura Dridu).

4. În punctul „Pe Bahnă”, situat la o distanță 500-600m vest de „Casadiei”, s-au găsit fragmente ceramice, aparținând culturii „Basarabi”, precum și vase de import grecești în stare fragmentară.

5. În punctul numit „Dealul Bisericii” au fost găsite urme specifice culturii Dridu.

6. La o depărtare de 500-600m est de biserica satului Siliștea, în punctul „La Bulgari”, au fost descoperite urme de locuire, începând cu

---

¹³³ C. Schuchardt, *op. cit.*, 207; R. Vulpe, *Valul din Moldova de Jos*, în: „SCIV”, I, 1950, tom 2, p.163-174.

perioada neolitică și până în perioada prefeudală. În acest punct au fost descoperite fragmente ceramice din perioada dacică și daco-romană, din secolele III-IV d. Hr. (cultura Sântana de Mureș), ceramică romană și grecească și din secolele VIII-XI, specifice culturii Dridu.

7. În grădina locuitorului Sandu Zaharia, din satul component Salcia, s-a găsit o monedă bizantină din anii 602-610.

8. Două monede romane au fost găsite în zona Umbrărești-Deal.

9. Pe hotarul comunei cu Iveștiul, în zona satului Torcești a fost găsită ceramică romană de bună calitate.

10. Pe vechiul curs al râului Bârlad a existat o necropolă din secolele V-VII d. Hr., distrusă de lucrările de hidroameliorații¹³⁴.

Umbrărești, oraș Târgul Bujor,

1. La vest de sat la punctul numit „Călugărița”, pe un versant al văii Chiștelei, M. Petrescu-Dâmbovița, cu prilejul unei periegheze, a găsit câteva fragmente ceramice specifice aspectului cultural Stoicani-Aldeni¹³⁵.

2. Așezare și necropolă din secolul al IV-lea, de tip Sântana de Mureș, situate pe versantul vestic al văii Chinejii, la sud de sat (descoperire fortuită - semnalare profesor Victoria Giurgiu)¹³⁶.

Ungureni, com. Munteni

1. La circa 2 km sud de sat, în viile de pe coasta râpoasă din stânga văii Bârladului, reîncepe Valul din Moldova de Jos, care, venind dinspre Siret, prin Frunzeasca, se întrerupe în valea Bârladului, în curtea Școlii de agricultură de la Țigănești¹³⁷. „De la Ungureni, valul numit de localnici Troian continuând spre est-sud-est și est, prin apropiere de Movila lui Doroși (tumul antic necercetat), apoi spre est și spre est nord-est peste stepă, în direcția Corod”¹³⁸.

¹³⁴ Ion T. Sion, *Umbrărești - vatră milenară de istorie*, Focșani, 1999, p. 6-23.

¹³⁵ M. Petrescu-Dâmbovița, *Călătorie de cercetare arheologică în județul Covurlui*, extras din „Orizonturi”, III, 5-9, Galați, 1940, p. 9-10; Eugen Comșa, *op. cit.*, p. 8.

¹³⁶ M. Brudiu, *Descoperiri arheologice în județul Galați*, în: „Danubius”, XIII-XIV, 1992, p. 10.

¹³⁷ C. Schuchardt, *op. cit.*, p.207.

¹³⁸ R. Vulpe, *Valul din Moldova de Jos*, în: „SCIV”, I, 1950, tom 2, p.163-174.

Valea Mărului (fost Puțeni)

1. Așezare și necropolă din secolul al IV-lea. La intersecția șoselelor Valea Mărului-Corni și Valea Mărului-Mândrești a fost descoperit un schelet și multe vase ceramice, datând din secolul al IV-lea d.Hr., care provin din necropola așezării situată în zona primăriei¹³⁹.

2. La 500m est de sat se mai găsesc urme ale Valului lui Athanaric și un tumul aplatizat¹⁴⁰.

Vameș, com. Piscu

Ceramică romană datată în secolele II-III d.Hr., găsită în apropierea bisericii¹⁴¹.

Vânători

1. În zona falezei lacului Brateș, la punctul „Jorică”, situat la est de localitate, se află o așezare aparținând culturii Babadag¹⁴².

2. Pe terasa înaltă din dreptul lacului Brateș s-au descoperit urme de locuire din a doua epocă a fierului¹⁴³ și câțiva tumuli¹⁴⁴.

3. În punctul „Amiral” situat între km 10 și 11 pe calea ferată Galați-Bârlad, au fost identificate vestigiile arheologice din secolele IV d.Hr. și o așezare din secolele X-XI și din secolul XVI.

¹³⁹ M. Brudiu, *Cercetări arheologice în zona Valului lui Athanaric*, în: „Danubius”, VIII-IX, 1979, p.158; *Idem*, *Descoperiri arheologice în județul Galați*, în: „Danubius”, XIII-XIV, 1992, p.10.

¹⁴⁰ *Idem*, *Cercetări arheologice în zona Valului lui Athanaric*, în: „Danubius”, VIII-IX, 1979, p.158; R. Vulpe, *op. cit.*, p.163-174.

¹⁴¹ Ion T. Dragomir, *Vestigii ale culturii și civilizației geto-dacice și daco-romane în regiunea de sud a Moldovei*, în: "Symposia Thracologica", nr.6, Piatra-Neamț, 1988, p.84-87.

¹⁴² M. Brudiu, *Cercetări periegetice în sudul Moldovei*, în: "MCA", IX, 1970, p.513; *Idem*, *Rezultatul cercetărilor de la Vânători, jud. Galați*, în: "MCA", XIV, 1980, p.398-406; *Idem*, *Contribuții la cunoașterea genezei Hallstattului în sud-estul României*, în: "SCIVA", 4, tom 32, 1981, p.529-536; *Idem*, *Descoperiri arheologice în județul Galați*, în: „Danubius”, XIII-XIV, 1992, p.6-7.

¹⁴³ *Idem*, *Cercetări periegetice în sudul Moldovei*, în: "MCA", IX, 1970, p. 513.

¹⁴⁴ *Idem*, *Rezultatul cercetărilor de la Vânători, jud. Galați*, în: "MCA", XIV, 1980, p. 398-406; *Idem*, *Cercetări arheologice de salvare la Vânători, jud. Galați*, în: "MCA", XV, 1983, p. 407-415; *Idem*, *Contribuții la cunoașterea genezei Hallstattului în sud-estul României*, în: "SCIVA", 4, tom 32, 1981, p.529-536.

Vădeni, com. Cavadinești

În acest sat s-au descoperit urme de locuire din epoca bronzului¹⁴⁵.

Viile, com. Fârțânești,

Așezare din secolele III-IV d.Hr. (cultura Sântana de Mureș), localizată în zona sediului societății agricole „Dealul Bujorului”¹⁴⁶.

Vișina (fost Diaconi), com. Nicorești

1. La 1,5 km de sat, pe coasta Hânteștilor, la locul numit „Calud” sau „La Munteanu”, pe un promontoriu cuprins între torenții Râpa Moșului (pe hartă Valea Fetelor) și Râpa Roșie, se află o stațiune întinsă din neolitic și epoca fierului. Locul se află la 4 km de Cetățuia de la Poiana. Recunoașteri și sondaje făcute de colectivul arheologic de la Poiana 1950 și 1951, materialul se află la MNA.

2. La 500 m nord de sat, pe stângă văii „Teiului cu icoană”, între această vale și Râpa Mocanului, în vii, pe un bot de deal numit „Livada”, s-a constatat o așezare din a doua epocă a fierului, cu prelungiri în primele secole ale erei noastre (recunoaștere Radu Vulpe-1949).

3. La nord de sat, pe râpa Siretului urme de așezare reprezentând analogii ale straturilor cetățuiei de la Poiana care se află la 1 km depărtare de această direcție¹⁴⁷.

4. Tezaur de monede romane, de argint, din sec. I î. Hr.- I d. Hr.¹⁴⁸

Vizurești, com. Buciumeni

În marginea de vest a satului, pe valea Tecucelului se găsește o așezare geto-dacică distrusă¹⁴⁹.

---

¹⁴⁵ M. Petrescu-Dâmbovița, *Călătorie de cercetare arheologică în județul Covurlui*, Extras din „Orizonturi”, III, 5-9, Galați, 1940;

¹⁴⁶ M. Brudiu, *Descoperiri arheologice în județul Galați*, în: „Danubius”, XII-XIV, 1992, pag 11.

¹⁴⁷ R. Vulpe, *Activitatea șantierului arheologic Poiana- Tecuci, 1950*, în: „SCIV”, II, tom1, 1951, p.210; *Idem, Șantierul Poiana, 1951*, în: „SCIV”, III, 1952, p. 210.

¹⁴⁸ Dorin Popescu, *Săpăturile arheologice din R.S.R. în anul 1968*, în: „SCIV”, III, 1969, p.480.

¹⁴⁹ R. Vulpe, *Activitatea șantierului arheologic Poiana-Tecuci, 1950*, în: „SCIV”, II, tom 1, 1951, p. 216; *Idem, Șantierul Poiana, 1951*, în: „SCIV”, III, 1952, p. 212.

***ARCHAEOLOGICAL SITES AND POINTS IN GALAȚI
COUNTY***

- Abstract -

The archaeological researches, preventive or systematic, as well as the fortuitous discoveries of material traces from various historical ages, on the territory of Galați County, made the object of many studies and the documentary support of the present work which attempts on a brief presentation of the archaeological sites and discoveries from Galați County.

In this review, we tried to include as many as possible of the archaeological sites and points found so far, dating from the Paleolithic until the XVIIIth century, hoping that future researches will add new objectives to the archaeological repertoire of Galați County.